

Felelősek vagyunk a gazdaság fejlődéséért

Kétéves folyamat végéhez közeledve a BME Technológiatranszfer projekt eredményeiről a projekt vezetői tájékoztatót tartanak a közeljövőben a Központi épület dísztermében. Erről a programról kérdeztük **Vajta Lászlót**, a Villamosmérnöki és Informatikai Kar dékánját, az egyetem innovációs rektorhelyettesét, a projekt vezetőjét, **Tömösközi Sándort**, a projekt szakmai vezetőjét és koncepciójának felépítőjét, **Bacsa Lászlót**, a BME VIK-en működő Műegyetemi Technológia- és Tudástranszfer Iroda igazgatóját és **Dékány Donátot**, a BME VIK Hallgatói Innovációs központ vezetőjét.

Milyen tényezők álltak a technológiatranszfer projekt beindításának hátterében?

Vajta László: A BME a kutató egyetemek közül az egyetlen, amely dominánsan a műszaki és a természettudományok területén működik. A Műegyetemen szerencsés módon találkozik a műszaki oktatás és kutatás minőségi színvonala a területi lefedettség szélességével. Ebből az is következik, hogyan azt a BME rektora megfogalmazta: „A Műegyetem közügy”. Egyetemünknek kitüntetett a felelőssége az ország gazdasági fejlődéséért, sikerességéért. Foglalkoznia kell tehát saját szellemi eredményeinek nem csak az előállításával, hanem azok utókövetésével, hasznosításra éretté tételével és piacra vitelével is. Ezt a tevékenységet nevezik technológiatranszfernek.

Hazánkban a nagyvállalati szektorban az innováció iránti igénye az átlagosnál kisebb, hiszen a külföldi befektetők beruházásai főleg a termelésben jelennek meg. Nemzetgazdasági cél ennek a helyzetnek a megváltoztatása. De nem feledkezhetünk meg a kis- és középvállalati (KKV) szektorról sem, ahol a legnagyobb a munkahelyteremtésnek az esélye, és ahol a mainál jóval jelentősebb szerepet

központjának Technológia és Tudástranszfer Irodája vállalta. A projektben fontos szerepet tölt be a hallgatói területen a VIK Hallgatói Innovációs Központja, amelynek igazgatóját bízta meg az EHK a projektben az ösztöndíjas hallgatók képviselőjével.

A projekt keretében egy olyan programhármas jött létre, amelynek első eleme a hallgatók tevékenységét próbálja a piaci igényekhez, a technológiatranszfer folyamatokhoz, a szellemi termék hasznosításához, célkitűzéseihez csatolni. Ezt célozza a **DEMOLA – Budapest** program, amelynek koordinátora Bacsa László és Dékány Donát.

A második elem a **KKV program**, mely a kis- és középvállalkozások számára nyújt fejlesztési szolgáltatást, s ennek szervezése a BME VIK-en működő Műegyetemi Technológia- és Tudástranszfer Iroda feladatainak egyike.

A harmadik elem az úgynevezett **Ipari Campus program**, melyben az egyetem a nagyvállalatokkal szoros együttműködésben végzi a K+F tevékenységet.

Ennek a programhármasnak a háttérben olyan szolgáltatói rendszer kiépítése a célunk, amely segíti az egyetemi polgárokat abban, hogy ténylegesen a szakmai feladataikra koncentráljanak, és értékalapú, hasznosítható termékeket produkáljanak. Ennek a szolgáltatás alapú szakmai koncepciónak kidolgozója Tömösközi Sándor, aki a TÁMOP projekt szakmai vezetője.

Milyen lépéseket hajtottak végre az elmúlt két évben?

Vajta László: Kollegáim rengeteg munkát végeztek, aminek felsorolása is nehéz. Tananyagok készültek és készülnek. Több száz hallgató és oktató vett részt képzési célú rendezvényeinken. Innovációs labort szereltünk fel, amelynek megnyitása az ősszel esedékes. Speciális szoftverrendszert vásároltunk és fejlesztettünk a technológiatranszfer segítésére. Létrehoztuk a szellemi tulajdon nyilvántartó rendszer informatikai alapjait, az adatbázisok (publikációk, diplomatervek, tdk munkák) egységes kezelését, interoperabilitását biztosító eszközöket. Együttműködést építettünk, illetve építünk ki más egyetemek hasonló szervezeteivel, és fontos kormányhivatalokkal, mint a Nemzeti Innovációs Hivatal, vagy a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala. Spin-off vállalkozásokat indítottunk, támogatott innovációink európai és hazai rangos innovációs díjakat nyertek el.

Két évvel ezelőtt, amikor elnyertük a pályázatot, az első feladat az volt, hogy „ismerjük meg” saját magunkat, illetve a más országokban, más egyetemeken alkalmazott módszereket. Feldolgoztuk a Műegyetem kutatás-fejlesztési tevékenységével kapcsolatos megelőző években keletkezett adatokat. Adatbányászati módszerekkel arra a kérdésre kerestük a választ, milyen a BME belső munkamegosztása, kapcsolati hálója, kompetencia eloszlása? Feltűnő volt, hogy a Műegyetem atomizált, tehát kiterjedtebbek a külső kapcsolatrendszerei, mint a saját magán belüli kapcsolatrendszerek. Amikor ezek az adatok

összeálltak, olyan lépéseket határoztunk meg, amelyekben a hasznosító tevékenységre irányuló készség és képesség fejlesztése nagy hangsúlyt kapott. Elsődleges célunk az egyetemi polgárokat szemléletváltásra ösztönözni, amely az oktatókat is érintő képzésben valósul meg.

Sok-sok példa és módszer megismerését, elemzését követően a karok képviselőiből álló csapatok személyesen is megismerhették két külföldi partnerünk szervezeti működését az Oxfordi (Nagy-Britannia) és a Karlsruhe-i (Németország) Egyetemen, a mostani félév elején pedig egy csapat indul az MIT-ra (USA).

Milyen, eddig nem említett kezdeményezéseik voltak még?

Dékány Donát: December végén hirdettünk egy pályázatot „Ötlettől az Üzletig Műegyetemi Innovációs Projekt Verseny” címmel, amely az egyetem minden polgára számára nyitott volt. A rövid, mindössze három hetes pályázási határidő ellenére összesen 56 projektet küldtek be egyéni és csoportos pályázók. Ezek 90%-a hallgatói pályázat volt. A pályázatokat független szakmai zsűri bírálta el. A legjobbaknak segítettünk a megvalósításban. Egy hasonló verseny kiírását tervezzük ősszel is.

Hogyan épül fel egy hallgatóknak szóló ipari, a program nevével DEMOLA projekt, és miként kapcsolódhatnak bele a hallgatók?

Dékány Donát: Először is ipari oldalról megfogalmazzuk egy problémát. Meghirdetjük a témát a honlapunkon (<http://www.demola.hu>). Kiválasztjuk az érdeklődők közül azokat, akiket tanulmányaik alapján alkalmasnak találunk. Természetesen ezt egy szakmailag kompetens bizottság végzi. Amennyiben a csapat sikeresen végzi el a feladatát, jól működik, és a partner elégedett, akkor megvásárolhatja az elkészült munkát. Ebben a kedvező esetben a hallgatók a kutatási munkájukért fizetséget is kapnak. Fontos az is, hogy a témát előzetesen a tanszékekkel egyeztetve az eredményt elfogadhatják mint szakdolgozat, önálló labor,

TDK munka. Amennyiben az ipari partner nem tart igényt a munkára, úgy a hallgatók előtt különböző lehetőségek nyílnak meg, például maguk kezdenek el hasznosítani eredményüket, esetleg vállalkozást indíthatnak azokkal, akikkel – mert a projekt alatt ez is kiderül – jól tudtak együtt dolgozni, és ebben segítséget is kapnak. A DEMOLA programot először Finnországban vezették be. Jelen pillanatban is van Tamperében BME-s diák. Itt jegyezném meg, hogy a szemléletváltást elősegíti, hogy erősen támaszkodunk a nemzetköziségre már az elején, ezért a honlap is teljesen angol nyelvű, a pályázati anyagokat, jelentéseket, munkaanyagokat is csak angolul fogadjuk el.

Milyen hallgatói kritériumok vannak?

Bacsa László: Nincs semmilyen kritérium, vagy feltétel, hiszen a jelentkezőt kiválasztják, aki egy csapat tagja lesz, aki jobban tud angolul, az segítheti a többieket, de a munkát közösen kell elvégezniük. A lényeg, hogy a feladatot

folyik, mivel a piac legnagyobb részére az angol a belépő.

Szeptember végére elkészül az innovációs labor a VIK VI épületében, amely reményeink szerint sokkal több lesz, mint egy egyszerű munkahely. Egy olyan közösségi központot hozunk létre, ahol nem csak dolgozni lehet, hanem szakmai programokat szervezni, találkozni ipari partnerekkel, azaz igazi techno-klub lesz.

Mit várhatnak az érdeklődők a bevezetésben említett rendezvénytől?

Tömösközi Sándor: A szeptember 15-i rendezvény tájékoztató fogja a résztvevőket a technológiatranszfer pályázat eredményeiről. A rendezvény másik kiemelt célja annak bemutatása, hogy a jelenlegi gazdasági körülmények kihívásai között mire és hogyan kíván választ adni a BME korábban említett programhármasa. Szeretnénk, hogy a szakmai párbeszéd, vita keretében minél több javaslat, vélemény felszínre kerüljön, amely segíti a programok sikeres végrehajtását.

Fotók: Danyi Balázs

kell játszania az innovatív termékek piacra vitelének.

Ezeket a körülményeket ismertette fel az egyetem, amikor elkezdte kidolgozni új innovációs stratégiáját és kiépítette az ahhoz szükséges eszközrendszerét.

Két évvel ezelőtt TÁMOP- 4.2.1 pályázati felhívás keretében a Műegyetem jelentős támogatást nyert a technológia- és tudástranszfer eszközrendszerének és folyamatainak fejlesztésére, bővítésére (TÁMOP-4.2.1-08/1/KMR-2008-0001).

A projekt megvalósítását a VIK Egyesített Innovációs és Tudás-

úgy végezzék, hogy az eredményt a világ bármely pontján használni lehessen, ne csak itthon. Tapasztaltuk, hogy Finnországban teljesen természetes, hogy beszélnek angolul. Egy konferencián, ahol csak néhányan voltunk nem helyiek, mindenki angolul beszélt, sőt, még a finn kollegák egymással is angolul kommunikáltak. Ott teljesen természetessé vált, hogy a szakmai kommunikáció angolul

A délelőtti program ismertető előadásokból áll, amelyet délután egy „open space” típusú konzultáció követ. A rendezvényre az egyetem vezetőin, a tanszékvezetőin, a kutatóegyetemi programok vezetőin és az érdeklődő munkatársakon kívül a szervezők az érdeklődő hallgatókat is szívesen látják.

GALI ISTVÁN MÁRK